

Děvčata a chlapci,

*v tomto týdnu distanční výuky Vám pošlu dva materiály. První se týká **života zemědělců ve středověku** (zasílám dnes stručný popis učiva i prezentaci) a druhý materiál dostanete ve čtvrtek na prázdniny. Bude to soubor okruhu otázek pro test, který si napíšete až po Novém roce, kdy se snad vrátíte do školy.*

Zdraví Vás Pavel Antoš

Stručný popis učiva:

Život zemědělců

Zakládání nových osad – kolonisté:

Lidé se naučili lépe obdělávat půdu – získali větší úrody, konec hladomorů – dožívali se vyššího věku. Lidé přibývalo, odcházeli do lesů zakládat nové osady na dosud neobdělávané půdě. – žďáření les (vykácení, vyvrácení pařezů a spálení kletí – vzniklý popel posloužil jako hnojivo).

1100 – 1300 středověká kolonizace – vznikala pravidelná síť osad, jak ji známe dnes.

Nové vsi zakládali i osadníci z přelidněných německých zemí západně od Čech, kde bylo pokročilejší zemědělství. Přinášeli si s sebou nejn nutnější potřeby a nástroje. Volili suchá místa poblíž vodních toků, budovali obydlí. Rozměřili území, vykáceli lesy a připravili půdu k orbě. Zdokonalovali svá obydlí, oplotili dvory, stavěli chlévy, kolny a stodoly. Během několika desetiletí se vytvořily vesnice s usedlostmi pravidelně uspořádané kolem návsi nebo v řadách podle cesty.

Němečtí kolonisté dále osídlovali pohraniční oblasti, začali používat pluh míst háků, zoranou půdu vláčeli branami. Koně zapřahali do chomoutů, voly a krávy do jařma – tím lépe využili tažnou sílu zvířete.

Osévali každoročně část orné půdy na podzim, část na jaře a třetí část pozemků neosévali – nechávali ji odpočinout – úhor. Tomu se říká trojpolní systém hospodaření. Lépe obdělávaná půda dávala vyšší úrodu – vznikaly přebytky – prodávali na trzích ve městech. Na vesnici tak přicházely peníze.

Zemědělci pracovali na půdě, která patřila králi nebo někomu z jeho družiny – šlechticům. Za to museli odvádět dávky, konali robotu: pracovali v lese, na poli, na stavbách cest a hrudů.

Kolonistům udělil pán někdy lhůtu dvaceti i více let, kdy byli osvobozeni od všech povinností. (Názvy vesnic Lhota. Žďár).

Zemědělci byli **poddaní**, šlechtici byla **vrchnost**. Zástupce vrchnosti na vesnici byl rychtář – rozsuzoval spory, dbal na odvádění dávek.

Rostl počet venkovských kostelů – při nich se zřizovali fary, které spravovali faráři. **Farář** se stal významným činitelem na vesnici – potvrzoval manželství, křtil děti, konal náboženské obřady při jejich pohřbech. Požadoval návštěvy kostela – nedělní bohoslužby, měl nárok na desátou část jejich úrody.

Zápis do sešitů:

Život zemědělců ve vrcholném středověku

Pokrok v zemědělství – trojpolní systém.

Středověká kolonizace – osídlování dosud neobdělávané půdy.

Kolonisté: z německých zemí (lhůta – většinou 20 let, do kdy nemuseli platit daně).

Rychtář: zástupce vrchnosti, dohlížel na odevzdávání dávek.

Desátek: desátý díl ze všeho, co vypěstovali – daň církvi.

Další učebnice – II. díl č. str. 8 – 10.